

Kányádi Sándor

Zarándokút

Szabadabb vagyok, mint az államférfiak,
gyalog is járhatok s őrizet nélkül.
Aki a porból vétetett,
az út porával könnyen összebékül.

Mezítláb talpalok, cipőmet vállamon,
átalvetőként, átvetettem,
akár egy szamarasincs apostol-tanonc
megyek a júliusi délelőttben.

Mellettem hatalmas gépkocsik húznak el,
porfelhőjüktől még az ég se látszik,
előttem Szent Petőfi Sándor gyalogol
a körtefától a kukoricásig.

Elégia egy hóharmat-verte tengeri tábláról

Csak a gyom zöldel még, csak a gizgaz
rejtí magát az idő elől,
némelyik annyira szemtelen, hogy
kúszna még most is a kórókra föl.

Pedig hát vége, az ősz gorombán mondott
s, ó, kegyetlen szentenciát,
mától kezdve már övé itt minden,
hiába símak az útmenti fák

és hiába a csüggeteg kórók,
szomorúbb ember se lehetne tán,
mint ez kicsi-kis tengeri tábla,
félérett élete alkonyatán.

Még egy-két hét és beérett volna,
ha az idő türelmesebb,
de a sok sejtelmes zizegésből
egyetlen éjszaka megannyi penge lett.

Vág vagy török, de nem hajlik egy sem,
szablya vagy szurony mindegyik levél,
és vert katonák mégis a kórók
az esztendő sívár csataterén.

És legyőzöttek akik kapáltak:
a sovány szem egyre fonnyadoz, fogy,
karácsonyig el-megpenészedik,
tavaszig azért csak lesz valahogy.

Tavasszal újra vetnek, kapálnak:
a sovány föld újat terem.
De féligért reménnyel volt tele
s hóharmat ütötte meg a szívem.

Nagygalambfalva, 1956. szeptember 25.

Időjóslás száraz nyári este

Rejtí magát a sok csillag,

*alig-alig világítanak,
rejtí magát az ég arca,
fátyolfellegeket hajtvá,
meg-megakad a szél lomhán
egy-egy vén diófa lombján.*

*Nagy udvara van a holdnak:
eső lesz holnap.*

*Nem ártana már egy csendes
tartós-eső. Sose rendez
zivatarat az ég minálunk.
Esőtlenül, eső nélkül
mit csináljunk?*

*Nagy udvara van a holdnak:
eső lesz holnap.*

*Azt se bánám, ha jégverés,
(pusztuljon a silány vetés!)
Csak tudnám, hogy jövendőre
dől az áldás a mezőre.*

*Nagy udvara van a holdnak:
eső lesz holnap.*

*Köröskörül nagy idő jár,
egy-egy dörgés, egy-egy villám,
idehallszik, idelátszik:
de itt nálunk tikkadásig
eped a föld, full az ember,
mindig esőtlenül leng el
fejünk fölött ahány felhő.
Nyugszik a nap s újra feljő.*

*Sárga vére foly a holdnak:
eső lesz holnap.*

Nagygalambfalva, 1956. július 16.

Mint öreg fát az őszi nap...

*mint öreg fát az őszi nap
lemenőben még beragyog
és elköszön a szerelem*

*jöhetnek újabb tavaszok
hajthat még rügyet lombokat
gyümölcsöt többé nem terem*

*felejtgeti a titkokat
miket senki sem tudhatott
őrajta kívül senki sem*

*fészke is üresen maradt
elhagyták kiket ringatott
üresen ing-leng üresen*

*de boldogan föl-fölsusog
ha valaki még néhanap
gyér árnyékában megpihen*

Kolozsvár, 1990

Öreg nyírfa

*öreg nyírfa az ablakom előtt
hasonlít rám hasonlítok rá
két hatalmas és több apró vihar
nyomait őrzi a válla tájéka ezzel
együtt gerinces fának tetszik
lenni mormolom bizalmasan másfél
hónapja ismergetjük egymást ismer-
kedünk egymással nagy-szemérmesen
előfordult már hogy napokig úton
voltam és határozottan hiányzott nekem
és amikor megjöttem mintha jóleső
borzongás fogta volna el
mostanában mikor el-elmegyek
hosszasan néz utánam az
apró barokk tetők fölött
aggódik értem a bőre is éppúgy
ráncosodik-repedezik mint az enyém
hajnalonta föl-fölnyúl leakaszt
és ablakomba tesz egy-egy már
alig pislogó csillagot ebből tudom
hogy utolsó órámon is
majd velem virraszt*

Stuttgart, 1992. április

Szelíd fohász

*szelíd fohász az én fohászmom
félíg könyörgés félíg hála
hogy nem juttattál s ezután se
juttass engemet szégyenfára*

*de eljut-e az én fohászmom
eljuthat-e vajon tehozzád
útjaidat úton útfélen
szertartások barikádozzák*

*nem marad-e sziklára hullt
magokként vajon terméketlen
mit egy hosszú életem át
a jövődnek elvettem*

*tudom sokat eltékoztam
abból mit rám bízál sokat
de azért ne tagadd meg tőlem
holtomban se áldásodat*

Budapest, 2001. október 30.

Fehéregyházán 1956 augusztusában Petőfi koponyáját kerestük a Cionta-kertben. Az Ispán-kútnál. Ott volt Szabédi László költő elődöm, és volt tanárom, a Bolyai Egyetemen... A kutatást Dienes András, a híres Petőfi-kutató vezette, az akkori Petőfi Irodalmi Múzeum csinos igazgatójával, az ásatást Nemeskéri professzor irányította. Magam is ástam. Akkor jelent meg Illyés híres verse a *Hunyadi keze, az Irodalmi Újságban*, Szabédi fölolvasta a verset s azt mondta, hát nem csodálatos: Petőfi koponyáját keressük, s erre megtaláljuk Hunyadi kezét. Majd hozzám hajolva halkán azt kérdezte: szeretném-e, ha megtalálnók, amit keresünk. Nemet intettem, majd a kérdésénél is halkabban azt mondtam: az eszméit elástuk, mit kezdenénk a koponyacsontjával. „Fölszámyal a szó, eszme lenn marad, / szó eszme nélkül mennybe sose hat”, mormolta a híres sorokat. Akkor mondtam el Szabédinak az útközben dúdolt-mormogott fönti vers első strófáját. Ne folytassa, nevette el magát, mert ha folytatja, nem fog őrízni nélkül jámi. Hát ennyi lett belőle. Aztán kamera elé szólítottak, hogy ütném le a cöveket, azon a föltételezett „pontos helyen”, a bűni kaptatóban, ahol Lengyel doktor utoljára látta volna a költőt befordulni a kukoricásba. Meg kell lennie a filmnek a nemrég még Petőfi nevét viselő múzeumban. Ott vagyok magam is, méghozzá háttal.